

– Сприяти динамічному розвитку мережі навчальних закладів різних форм власності в кожному районі з урахуванням нинішнього й очікуваного складу випускників шкіл, їх інтересів, потреб і покликання, а також регіональної специфіки та потреб ринку.

– Впровадити оподаткування (податкові канікули) підприємств, які виступають меценатами державних навчальних закладів або організовують власні заклади професійної освіти.

– Створити фонд розвитку освіти, куди б спрямовувалося не менше одного відсотка від реалізації товарної продукції.

– Прийняти Закон про обов'язкове відрахування 10% прибутку на інформатизацію школи компаніями, які займаються інформаційними технологіями.

– Встановити жорсткий контроль за телерадіопростором. Запровадити законодавчі норми, при яких би жодна телерадіокомпанія не мала права існувати, не виділяючи ефірний час для освітніх і культурних програм.

Л. В. Беззубко,

*доктор наук з державного управління, професор,
Донбаська національна академія будівництва і архітектури*

МЕНЕДЖМЕНТ МІСЬКОГО І ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

Спеціалізація навчання у вищих професійних закладах освіти зумовлена особливостями й напрямками розвитку економіки та народного господарства в цілому. Це своєрідне соціально-економічне замовлення суспільства на підготовку фахівців високої кваліфікації. Нині в Україні підготовка фахівців у ВНЗ ведеться із 78 напрямів, 332 спеціальностей бакалавра, 337 – спеціаліста, 334 – магістра. З метою розширення можливостей використання фахівців, цілеспрямованої їх підготовки і кращої адаптації до умов конкретної практичної діяльності запроваджена велика кількість спеціалізацій. З кожним роком з'являються потреби в підготовці кадрів з усе нових і нових спеціальностей. Це зумовлює необхідність введення навчальних дисциплін, опанування якими забезпечувало б якісну підготовку фахівців [1].

Україна є високо урбанізованою державою. Майже 70% її населення мешкає у містах, частка сільського населення становить приблизно 30% і має динаміку до подальшого скорочення. У теперішній час в Україні є 459 міст (із них 180 міст республіканського и обласного підпорядкування), в яких проживає 31378,6 тис. осіб. На 1 січня 2013 року міське населення становило 68,8%. Кількість мешканців міст свідчить про необхідність створення розвинутої міської інфраструктури.

Стратегічним завданням соціально-економічного курсу реформ української держави є створення соціально-орієнтованої ринкової економіки з розвинутим сектором міського господарства. У даному контексті, а також враховуючи структурно-інноваційний напрям економічної трансформації суспільства, важливою складовою ринкових перетворень стає всебічний розвиток міського господарства, особливо такої його складової, як житлово-комунальне. За відносно недовгий період свого існування в Україні міське господарство стало значним джерелом виробництва послуг, створення робочих місць на ринку праці, поповнення бюджету держави. Нормальне життя сучасних міст і населених пунктів неможливе без роботи спеціалістів міського господарства. Виникає проблема здійснювати підготовку фахівців в цій галузі, забезпечення навчального процесу посібниками, підручниками, методичним забезпеченням. Особливо слід зазначити необхідність в сучасних умовах здійснювати підготовку фахівців для роботи в житлово-комунальному господарстві.

Реформування житлово-комунального господарства (ЖКГ) можливе тільки за наявності необхідної кількості та відповідної кваліфікації кадрів. Для реалізації завдань реформування галузі потрібні спеціалісти з менеджменту, економіки та управління нерухомістю, в тому числі управління загальним майном в об'єднанні співвласників багатоквартирних будинків (ОСІБ), сервісному обслуговуванні, що застосовують методи бізнес-планування. Необхідний комплексний підхід до формування системи підготовки та перепідготовки кадрів,

підвищення професійного рівня працівників по всьому. Виходячи з визначених цілей розвитку та реформування житлово-комунального господарства, основними завданнями перспективної кадрової політики визнаються такі положення:

1. Забезпечення високого рівня професійної та управлінської компетентності всіх працівників органів муніципальних служб і підприємств ЖКГ.

2. Розробка та впровадження нормативно-методичної бази підготовки та перепідготовки кадрів ЖКГ.

3. Розробка і впровадження науково обґрунтованої системи оцінки ефективності діяльності підрозділів і працівників ЖКГ. Створення дієвої системи регулярної атестації працівників з попереднім їх професійним діагностуванням.

4. Формування постійно діючої системи перепідготовки та підвищення ділової та управлінської кваліфікації працівників ЖКГ [2].

Створення ОСББ як ефективного власника житла сприяє прискоренню виконання робіт з відновлення міського житлового фонду за рахунок додаткових інвестиційних надходжень. Впровадження в систему ЖКГ посад управителів будинків забезпечує ефективне використання ресурсів, що дає можливість сконцентрувати їх для більш якісного надання послуг з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій. Відпрацювання системи професійної підготовки управителів будинків та розробка відповідної навчальної програми створює передумови для введення в держреєстр нової професії – «менеджер в галузі управління житловим господарством».

Останнім часом з'явилися праці вітчизняних вчених-економістів, господарників, фахівців у галузі управління і регулювання економіки, присвячені розвитку міського господарства. Серед них слід відзначити розробки В.М. Бабаєва, В.М. Вакуленка, О.А. Карлової [3] та інших. Водночас, далеко не всі питання сучасного розвитку міського господарства знайшли своє цілісне відображення, що не дозволяє отримати комплексне представлення про особливості міського господарства, отримати знання з перспективних напрямів розвитку його підгалузей.

Все це визвало необхідність введення в навчальний курс підготовки менеджерів та економістів дисципліни «Менеджмент міського господарства». У відповідності з розробленою програмою викладачами кафедри «Менеджмент організацій» Донбаської національної академії будівництва і архітектури було здійснено розробку навчального посібника, дистанційного курсу «Менеджмент міського господарства».

Даний посібник складається з шістнадцяти взаємопов'язаних тем, вивчення яких дає змогу отримати уявлення про міське господарство, процедуру управління в міському господарстві. Він орієнтований на сучасну активну методику навчання, у ньому застосовуються словесні, наочні і практичні методи навчання. Словесний метод навчання акцентує увагу на такій інформації, яка найповніше розкриває сутність міського господарства, її передумови та основні засади розвитку. У навчальному посібнику приведено велику кількість наочного матеріалу, який подано у вигляді схем, рисунків та таблиць.

Практичний метод зводиться до того, що після кожної теми подано: терміни і поняття, які пропонується знайти і вписати у словник, запитання для самоконтролю, які можна вносити також на колективне обговорення; практичні завдання, теми рефератів, тести.

Слід зазначити, що зміст функцій менеджменту у міському господарстві має свої особливості, пов'язані з особливостями сфери «міське господарство», специфіки діяльності підприємств цієї сфери. На специфіку менеджменту міського господарства впливають: рівень підлеглих, самостійності підприємств, наявність ресурсного та інфраструктурного забезпечення, державного регулювання функціонування підприємств, процес розвитку і реформування житлового господарства та інше. У зв'язку з появою нових форм власності та управління в процесах утримання та експлуатації житла, підприємств, в наданні комунальних послуг загальні функції менеджменту наповнюються новими специфічними функціями або функціями, які перетерпіли радикальні зміни у складі робіт з їх реалізації. Це обумовлює необхідність розгляду особливостей функціонування всієї сфери міського господарства і окремих її підгалузей.

Під менеджментом міського господарства розуміється комплекс заходів, в який залучені всі суб'єкти та об'єкти міста, які безпосередньо беруть участь у розвитку міста. Менеджмент міського господарства охоплює всі аспекти існування міста: економічний, соціальний, організаційний, нормативно-правовий, екологічний і т.п.

Об'єктом вивчення курсу є міське господарство. Предмет вивчення у дисципліні є процес розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень на підприємствах (організаціях) міського господарства; сукупність принципів, методів, засобів і форм управління на підприємствах (організаціях) міського господарства з метою підвищення ефективності їх діяльності.

Мета дисципліни «Менеджмент міського господарства» – формування комплексу спеціальних знань і вмінь з управління підприємствами міського господарства в сучасних умовах реформування галузей у відповідності з вимогами ринкових відносин. Менеджер у міському господарстві повинен:

– *знати*: особливості управління підприємствами міського господарства в сучасних умовах реформування галузей у відповідності з вимогами ринкових відносин;

– *вміти*: використовувати закони, принципи та методи управління для вирішення актуальних проблем міського господарства;

– ефективності управління на підприємствах міського господарства;

– розробляти напрями підвищення конкурентоспроможності та ефективності підприємств міського господарства;

– розробляти стратегії розвитку підприємств міського господарства в сучасних умовах реформування галузей у відповідності з вимогами ринкових відносин.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: навч. посібник/ А.І.Кузьмінський. – К.: Знання, 2005.– 486 с.
2. Прасок В.М. Кадрове забезпечення реформування житлово-комунального господарства/ В.М.Прасол. Режим ел. доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/30565/1/80.pdf>
3. Карлова О.А. Менеджмент міського господарства. навч. посібник/ Карлова О.А. -Х.: ХНАМГ, 2008.– 266 с.
4. Беззубко Л.В. Менеджмент міського господарства: навч. посібник/ Л.В.Беззубко, О.В.Балабенко, Н.О.Пушкарьова та інші. – Донецьк: Цифрова типографія, 2014. – 367 с.

О. О. Кульга,

кандидат економічних наук,

старший викладач кафедри маркетингу

Л. О. Гузеєва,

здобувач кафедри маркетингу,

Донецький національний університет

ІСТОРИЧНИЙ ЕКСКУРС ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Сучасний стан світової економіки свідчить про її розвиток у напрямі глобалізації та інтернаціоналізації. Розвиток цих процесів має дискусійний характер, адже глобалізація та інтернаціоналізація має як негативні так і позитивні наслідки для окремих країн та світового господарства в цілому. Сучасна економічна література налічує велику кількість наукових праць і досліджень з даної тематики. Розбіжність поглядів науковців та відсутність єдиної думки стосовно визначення та походження глобалізації, а також її впливу на розвиток країн, обумовили необхідність досліджень в галузі формування геоекономіки.

Основу досліджень у галузі геоекономіки склали такі вчені, як: Кузков Ю.В., Гемват П., Грінін Л.Є., Комплектов В.Р., Костіна А.В., Кущовий Д.А., Хотянская О.Л., Іванова В.М., Єрмілова К.В., Гурова В.А., Марена Т.В.